

ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ວ່າດ້ວຍແຮງງານສາກົນ

ສົນທິສັນຍາ 169

ສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍຊົນພື້ນເມືອງ ແລະຊົນເຜົ່າ ສ່ວນນ້ອຍໃນປະເທດເອກະລາດ

ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຂອງອົງການແຮງງານສາກົນ,

ໄດ້ຈັດຂຶ້ນທີ່ນະຄອນເຊີແນວ ເມື່ອວັນທີ 7 ມິຖຸນາ 1989 ໃນສະໄຫມປະຊຸມ ທີ 76 ຕາມ
ການຮຽກໂຮມຂອງສໍານັກງານງານແຮງງານສາກົນ, ແລະ

ໂດຍຄໍານຶງເຖິງຂໍ້ກໍານົດຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ບົ່ງໄວ້ໃນສົນທິສັນຍາ ແລະໃນຄໍາແນະນໍາກ່ຽວກັບຊົນ
ເຜົ່າພື້ນເມືອງ ແລະຊົນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ 1957 ແລະ,

ໂດຍຫວນນິກເຖິງເນື້ອໃນຄວາມໝາຍຂອງຄໍາຖະແຫລງການສາກົນວ່າດ້ວຍສິດທິມະນຸດ,
ຂໍ້ຕົກລົງລະຫວ່າງປະເທດວ່າດ້ວຍສິດທິດ້ານເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະວັດທະນະທໍາ, ຂໍ້ຕົກລົງລະ
ຫວ່າງປະເທດ ວ່າດ້ວຍຂິດທິທາງແພ່ງ ແລະທາງການເມືອງ, ແລະບັນດາເອກະສານສາກົນຫລາຍ
ສະບັບວ່າດ້ວຍການສະກັດກັ້ນການຈໍາແນກ, ແລະ

ໂດຍພິຈາລະນາວ່າ, ອີງໃສ່ຂະບວນວິວັດຂອງກົດໝາຍສາກົນ ນັບແຕ່ປີ 1957 ເປັນຕົ້ນມາ
ລວມທັງຂະບວນວິວັດດ້ານສະພາບການເປັນຢູ່ຂອງຊົນພື້ນເມືອງແລະຊົນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍໃນທຸກພາກ
ພື້ນຂອງໂລກນັ້ນ ຄວນສ້າງຂໍ້ກໍານົດສາກົນໃໝ່ ເພື່ອລົບລ້າງການວາງທົດທາງຂອງຂໍ້ກໍານົດສາກົນ
ເກົ່າທີ່ແນໃສ່ການເຊື່ອມຕິວ,

ໂດຍຮັບຮູ້ຄວາມມັ່ງມາດປາຖະໜາຂອງຊົນເຜົ່າເຫລົ່ານີ້ ໃນການເປັນເຈົ້າຕົນເອງທາງດ້ານ
ສະຖາບັນ, ການດໍາລົງຊີວິດ, ການພັດທະນາເສດຖະກິດ, ການພັດທະນາ ແລະຮັກອາເອກະລັກທາງ
ດ້ານພາສາ ແລະສາດສະໜາຂອງຕົນໃນປະເທດທີ່ຕົນອາໄສຢູ່, ແລະ

ໂດຍເຫັນວ່າໃນຫລາຍພາກສ່ວນຂອງໂລກ ຊົນເຜົ່າເຫລົ່ານີ້ ບໍ່ສາມາດທີ່ຈະມີສິດທິມະນຸດຂັ້ນ
ພື້ນຖານໃນລະດັບດຽວກັນກັບປະຊາກອນອື່ນທີ່ເຫລືອຂອງປະເທດທີ່ເຂົາເຈົ້າອາໄສຢູ່ແລະກົດໝາຍ,
ຄຸນຄ່າ, ຮີດຄອງປະເພນີ ແລະຄວາມຫວັງຂອງເຂົາເຈົ້າສ່ວນຫລາຍແມ່ນຖືກຈໍາກັດຮັດແຄບ, ແລະ

ໂດຍຮຽກຮ້ອງຄວາມສົນໃຈ ໃນການປະກອບສ່ວນພິເສດຂອງຊົນພື້ນເມືອງ ແລະຊົນເຜົ່າ
ສ່ວນນ້ອຍເຂົ້າໃນຄວາມຫລາກຫລາຍ ທາງດ້ານວັດທະນະທໍາ ແລະສັງຄົມ ແລະຄວາມກົມກຽວຂອງ
ລະບົບນິເວດຂອງມະນຸດ ລວມໄປເຖິງຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະການສ່ວນມີສາກົນແລະ

ໂດຍເຫັນວ່າບົດບັນຍັດຕ່າງໆ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ໄດ້ສ້າງຂຶ້ນດ້ວຍການຮ່ວມມືກັບສະຫະປະຊາຊາດ, ອົງການອາຫານ ແລະການກະສິກໍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດ, ອົງການສຶກສາ, ວິທະຍາສາດ ແລະວັດທະນະທຳຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ແລະອົງການອະນາໄມໂລກ ລວມທັງສະຖາບັນອາເມລິກາ ອິນເດຍ ໃນລະດັບທີ່ເໝາະສົມ ແລະໃນຂົງເຂດຂອງໃຜລາວ ແລະໄດ້ມີການສະເໜີໃຫ້ສືບຕໍ່ການຮ່ວມມືດັ່ງກ່າວ ເພື່ອສົ່ງເສີມ ແລະຮັບປະກັນການປະຕິບັດຂໍ້ກຳນົດເຫລົ່ານີ້, ແລະ

ພາຍຫລັງທີ່ໄດ້ຕົກລົງຮັບຮອງເອົາຂໍ້ສະເໜີຕ່າງໆກ່ຽວກັບການປັບປຸງແກ້ໄຂບາງສ່ວນຂອງສົນທິສັນຍາ ວ່າດ້ວຍບັນດາຊົນພື້ນເມືອງ ແລະຊົນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ 1957 (ເລກທີ 107), ຊຶ່ງແມ່ນລາຍການທີ 10 ໃນລະບຽບວາລະຂອງກອງປະຊຸມຄັ້ງນີ້, ແລະ

ພາຍຫລັງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ວ່າ ຂໍ້ສະເໜີເຫລົ່ານີ້ ຈະຢູ່ໃນຮູບແບບສົນທິສັນຍາສາກົນ ຊຶ່ງເປັນສະບັບປັບປຸງແກ້ໄຂສົນທິສັນຍາສາກົນ ວ່າດ້ວຍຊົນພື້ນເມືອງ ແລະຊົນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ, 1957;

ຈຶ່ງຮັບຮອງເອົາສົນທິສັນຍາດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ ໃນວັນທີ ຊາວເຈັດເດືອນ ມິຖຸນາ ປີ ຫນຶ່ງພັນເກົ້າຮ້ອຍ ແປດສິບເກົ້າ, ຊຶ່ງຈະເອີ້ນວ່າສົນທິສັນຍາ ວ່າດ້ວຍຊົນພື້ນເມືອງ ແລະຊົນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ, 1989;

ສາກທີ I ນະໂຍບາຍທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 1

- 1. ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ນຳໃຊ້ກັບ :
 - (ກ) ປະຊາຊົນທີ່ເປັນຊົນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ ໃນບັນດາປະເທດເອກະລາດ, ຊຶ່ງເງື່ອນໄຂດ້ານສັງຄົມ, ວັດທະນະທຳ ແລະເສດຖະກິດຂອງເຂົາເຈົ້າພາໃຫ້ເຂົາເຈົ້າມີຄວາມແຕກຕ່າງກັບພາກສ່ວນອື່ນຂອງວົງຄະນະຍາດແຫ່ງຊາດນັ້ນ, ແລະຊຶ່ງຖືກຄຸ້ມຄອງທັງຫມົດ ຫລືບາງສ່ວນ ໂດຍອິດຄອງປະເພນີຂອງເຂົາເຈົ້າເອງ, ໂດຍກົດຫມາຍ ຫລືລະບຽບການພິເສດ;
 - (ຂ) ປະຊາຊົນໃນບັນດາປະເທດເອກະລາດຜູ້ທີ່ຖືວ່າເປັນຊົນພື້ນເມືອງຍ້ອນໄດ້ລືບທອດມາຈາກປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ອາໄສຢູ່ໃນປະເທດນັ້ນມາແລ້ວ ຫລື ຢູ່ໃນພາກພື້ນພູມສາດທີ່ປະເທດນັ້ນຕັ້ງຢູ່, ໃນເວລາທີ່ໄດ້ຫົວເມືອງຂຶ້ນ ຫລືຕົກເປັນເມືອງຂຶ້ນ ຫລື ໃນເວລາກຳນົດຊາຍແດນຂອງປະເທດໃນປະຈຸບັນແລະຜູ້ຊົງຍັງຮັກສາສະຖາບັນທາງສັງຄົມ, ເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທຳ ແລະການເມືອງຂອງຕົນໄວ້ໄດ້ທັງຫມົດ ຫລື ບາງສ່ວນ ໂດຍບໍ່ຄຳນຶງເຖິງຖານະທາງດ້ານກົດຫມາຍຂອງເຂົາເຈົ້າ.

2. ຄວາມຮູ້ສຶກວ່າຕົນເອງເປັນຊົນພື້ນເມືອງ ທລີ ຊົນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ ຈະຖືວ່າເປັນຫລັກ
ເກນພື້ນຖານ ໃນການກຳນົດກຸ່ມຕ່າງໆ ແລະບົດບັນຍັດຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້
ແມ່ນນຳໃຊ້ສຳລັບກຸ່ມຕັ້ງກ່າວ.
3. ການນຳໃຊ້ຄຳສັບ " ຊົນເຜົ່າ " ໃນສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະບໍ່ຖືກຕີຄວາມໝາຍ
ວ່າ ມີການກ່ຽວຂ້ອງກັບສິດຕ່າງໆທີ່ອາດຈະມີນາກັບຄຳສັບນີ້ ພາຍໃຕ້ກົດໝາຍ
ສາກົນ.

ມາດຕາ 2

1. ບັນດາລັດຖະບານມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການພັດທະນາການດຳເນີນງານທີ່ມີການ
ປະສານສົມທົບ ແລະເປັນລະບົບເພື່ອປົກປ້ອງສິດຕ່າງໆຂອງເຜົ່າເຫລົ່ານີ້ ແລະເພື່ອຮັບປະກັນການ
ເຄົາລົບຕໍ່ຄວາມຫມັ້ນຄົງສົມບູນຂອງເຂົາເຈົ້າ ໂດຍມີການເຂົ້າສ່ວນຂອງຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.
 2. ການດຳເນີນງານຕັ້ງກ່າວ ຕ້ອງປະກອບດ້ວຍມາດຕະການຕ່າງໆເພື່ອ :
 - (ກ) ຮັບປະກັນວ່າບັນດາສະມາຊິກຂອງເຜົ່າເຫລົ່ານີ້ ຈະໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດເທົ່າທຽມ
ກັນທາງດ້ານສິດ ແລະກາລະໂອກາດຕ່າງໆ ທີ່ກົດໝາຍ ແລະລະບຽບການຂອງປະ
ເທດໄດ້ມອບໃຫ້ປະຊາຊົນເຜົ່າອື່ນໆ.
 - (ຂ) ສົ່ງເສີມການປະຕິບັດສິດທາງດ້ານສັງຄົມ, ເສດຖະກິດ ແລະວັດທະນະທຳຂອງຊົນ
ເຜົ່າເຫລົ່ານີ້ຢ່າງເຕັມສ່ວນ ໂດຍນັບຖືເອກະລັກທາງດ້ານສັງຄົມແລະວັດທະນະທຳ,
ທາງດ້ານຮີດຄອງ, ປະເພນີ ແລະສະຖາບັນຂອງເຂົາເຈົ້າ.
 - (ຄ) ຊ່ວຍເຫລືອສະມາຊິກຂອງຊົນເຜົ່າຕັ້ງກ່າວເພື່ອກຳຈັດຊ່ອງໜ່ວຍທາງດ້ານເສດຖະ
ກິດ, ສັງຄົມ ທີ່ອາດຈະມີຢູ່ ລະຫວ່າງບັນດາສະມາຊິກຊົນເຜົ່າພື້ນເມືອງ ແລະບັນດາ
ສະມາຊິກອື່ນຂອງວົງຄະນະຍາດແຫ່ງຊາດ, ໃນລັກສະນະທີ່ສອດຄ່ອງກັບຄວາມມັ່ງ
ມາດປາຖະໜາ ແລະວິທີການດຳລົງຊີວິດຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ມາດຕາ 3

1. ຊົນເຜົ່າພື້ນເມືອງ ແລະເຜົ່າຊົນສ່ວນນ້ອຍ ຈະຕ້ອງມີສິດທິຂອງມະນຸດ ແລະເສລີ
ພາບຂຶ້ນພື້ນຖານຢ່າງເຕັມສ່ວນໂດຍປາດສະຈາກການຂັດຂວາງ ຫລືການຈຳແນກໃດໆ. ບັນດາບົດ
ບັນຍັດຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ຈະໄດ້ປະຕິບັດຕໍ່ສະມາຊິກເພດຍິງ ແລະເພດຊາຍຂອງຊົນເຜົ່າ
ເຫລົ່ານີ້ ໂດຍບໍ່ມີການຈຳແນກ.

2. ທ້າມນຳໃຊ້ກຳລັງ ຫລືການບັງຄັບໃດໆທີ່ເປັນການລະເມີດສິດທິມະນຸດ ແລະເສລີພາບຂັ້ນພື້ນຖານຂອງຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ລວມທັງສິດຕ່າງໆທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 4

1. ໃຫ້ຮັບຮອງເອົາມາດຕະການພິເສດຕ່າງໆຕາມຄວາມເໝາະສົມເພື່ອປົກປ້ອງບຸກຄົນ, ສະຖາບັນ, ຊັບສິນບັດ, ແຮງງານ, ວັດທະນະທຳ ແລະສິ່ງແວດລ້ອມຂອງຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.
2. ບັນດາມາດຕະການພິເສດເຫຼົ່ານີ້ບໍ່ໃຫ້ຂັດກັບຄວາມມັ່ງມາດຢາດຖະຫນາທີ່ຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໄດ້ອະແດງອອກມາຢ່າງເສລີ.
3. ມາດຕະການພິເສດດັ່ງກ່າວບໍ່ໃຫ້ໄປແຕະຕ້ອງເຖິງການຊົມໃຊ້ສິດທິວ່າໄປໂດຍບໍ່ມີການຈຳແນກຂອງພົນລະເມືອງ.

ມາດຕາ 5

ໃນການປະຕິບັດບົດບັນຍັດຕ່າງໆຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ :

- (ກ) ຄຸນຄ່າຄວາມເຊື່ອຖື ແລະການປະຕິບັດດ້ານສັງຄົມ, ວັດທະນະທຳ, ສາດສະໜາ ແລະຈິດວິນຍານຂອງຊົນເຜົ່າເຫຼົ່ານີ້ ຈະຖືກຮັບຮູ້ ແລະໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງ, ແລະລັກສະນະຂອງບັນຫາຕ່າງໆ ທີ່ປະເຊີນກັບເຂົາເຈົ້າ ບໍ່ວ່າເປັນກຸ່ມ ຫລື ເປັນບຸກຄົນກໍຕາມລ້ວນແຕ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາຢ່າງເໝາະສົມ.
- (ຂ) ຄວາມໝັ້ນຄົງສົມບູນທາງດ້ານຄຸນຄ່າ, ການປະຕິບັດ ແລະສະຖາບັນຕ່າງໆຂອງຊົນເຜົ່າເຫຼົ່ານີ້ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການເຄົາລົບ.
- (ຄ) ມະໂຍບາຍຕ່າງໆທີ່ແນໃສ່ຫລຸດຜ່ອນຄວາມເຊື່ອມັກຂອງຊົນເຜົ່າເຫຼົ່ານີ້ ຊຶ່ງປະສົບໃນການປະເຊີນຫນ້າກັບເງື່ອນໄຂອັນໃຫຍ່ຂອງການດຳລົງຊີວິດ ແລະການເຮັດວຽກນັ້ນ ຈະໄດ້ມີການຮັບຮອງເອົາ ດ້ວຍການປະກອບສ່ວນ ແລະການຮ່ວມມືຂອງຊົນເຜົ່າທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ.

ມາດຕາ 6

1. ໃນການປະຕິບັດບົດບັນຍັດຕ່າງໆຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້, ບັນດາລັດຖະບານຈະຕ້ອງ:

- (ກ) ປົກສາທາລີຄວາມເຫັນຂອງປະຊາຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ໂດຍຜ່ານວິທີການທີ່ເໝາະສົມ ແລະໂດຍສະເພາະແມ່ນໂດຍຜ່ານສະຖາບັນຕົວແທນຂອງເຂົາເຈົ້າ, ເມື່ອໂຕຫາກ ເຫັນວ່າມາດຕະການທາງດ້ານກົດໝາຍ ຫລື ດ້ານການບໍລິຫານນັ້ນ ອາດຈະສົ່ງຜົນ ກະທົບໂດຍກົງຕໍ່ເຂົາເຈົ້າ;
- (ຂ) ກຳນົດວິທີການ ໂດຍທີ່ຊົນເຜົ່າເຫລົ່ານີ້ ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມໄດ້ຢ່າງເອລີ ແລະຢ່າງ ໜ້ອຍຢູ່ໃນຂອບເຂດກ່ຽວກັນ ກັບພາກສ່ວນອື່ນໆຂອງປະຊາກອນ, ໃນທຸກລະດັບ ການຕັດສິນບັນຫາ ໃນສະຖານບັນການເລືອກຕັ້ງ, ອົງການບໍລິຫານ ແລະອົງການ ອື່ນໆ ທີ່ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ນະໂຍບາຍ ແລະໂຄງການຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບເຂົາເຈົ້າ;
- (ຄ) ກຳນົດວິທີການເພື່ອພັດທະນາສະຖາບັນ ແລະການສື່ເລີ່ມຂອງຊົນເຜົ່າເຫລົ່ານີ້ ຢ່າງ ເຕັມສ່ວນ ແລະ ໃນກໍລະນີທີ່ເໝາະສົມ ໃຫ້ສະໜອງຊັບພະຍາກອນ ທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອຈຸດປະສົງນີ້.

2. ການປົກສາທາລີຕ່າງໆທີ່ປະຕິບັດຕາມສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ຕ້ອງດຳເນີນດ້ວຍຄວາມ ຈິ່ງໃຈ ແລະໃນຮູບການທີ່ເໝາະສົມກັບແຕ່ລະອະຖານະການ, ເພື່ອບັນລຸການຕົກລົງ ຫລື ຄວາມ ເຫັນດີເຫັນພ້ອມກັບມາດຕະການຕ່າງໆທີ່ນຳສະເໜີໄປນັ້ນ.

ມາດຕາ 7

1. ຊົນເຜົ່າຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຈະຕ້ອງມີສິດຕັດສິນບັນຫາການຈັດບຸລິມະສິດກ່ຽວກັບ ຂັ້ນຕອນການພັດທະນາຂອງຕົນ ໃນກໍລະນີທີ່ການພັດທະນາດັ່ງກ່າວຫາກສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຊີວິດ, ຄວາມເຊື່ອຖື, ສະຖາບັນ ແລະຄວາມເປັນຢູ່ທີ່ດີທາງດ້ານຈິດວິນຍານຂອງຕົນ ຄວມທັງທີ່ດິນ ຊຶ່ງຕົນ ຄອບຄອງ ຫລື ກຳລັງນຳໃຊ້ຢູ່, ແລະຍັງມີສິດຄອບຄຸມການພັດທະນາເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະວັດ ທະນະທຳຂອງຕົນເອງ ຫລາຍເທົ່າທີ່ຈະຫຼາຍໄດ້. ນອກຈາກນີ້, ຊົນເຜົ່າດັ່ງກ່າວຈະຕ້ອງເຂົ້າຮ່ວມໃນ ການວາງ ແຜນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະການປະເມີນຜົນຂອງແຜນການ ແລະໂຄງການການພັດ ທະນາຕ່າງໆລະດັບຊາດ ແລະລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ຊຶ່ງອາດຈະສົ່ງຜົນກະທົບໂດຍກົງຕໍ່ເຂົາເຈົ້າ.

2. ການປັບປຸງເງື່ອນໄຂຕ່າງໆຂອງຊີວິດການເປັນຢູ່, ການເຮັດວຽກ, ລະດັບສຸຂະພາບ ແລະການສຶກສາຂອງຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃຫ້ດີຂຶ້ນ, ໂດຍມີການປະກອບສ່ວນ ແລະຮ່ວມມືຂອງເຂົາເຈົ້ານັ້ນ ໃຫ້ຖືເປັນປະເດັນບຸລິມະສິດ ໃນແຜນການພັດທະນາເຂດຖະກິດລວມຂອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ເຂົາເຈົ້າອາໄສຢູ່. ບັນດາໂຄງການພິເສດຕ່າງໆເພື່ອພັດທະນາບໍລິເວນດັ່ງກ່າວນັ້ນ ກໍ່ຕ້ອງໃຫ້ມີຄືກັນເພື່ອສົ່ງເສີມການປັບປຸງທີ່ກ່າວມາເທິງນີ້.

3. ຖ້າຫາກມີເງື່ອນໄຂບັນດາລັດຖະບານຕ້ອງດຳເນີນການຄົ້ນຄ້ວາຕ່າງໆດ້ວຍຄວາມຮ່ວມມືຂອງຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ເຂົາເຈົ້າທາງດ້ານສັງຄົມ, ຈິດວິນຍານ, ວັດທະນາທຳ ແລະສິ່ງແວດລ້ອມ ຊຶ່ງອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ຍ້ອນກິດຈະກຳການພັດທະນາຕ່າງໆທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້ແລ້ວນັ້ນ. ຜົນທີ່ໄດ້ຮັບຈາກການຄົ້ນຄ້ວາດັ່ງກ່າວ ຈະຖືວ່າເປັນບັນທຶກຖານສຳຄັນ ສຳລັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ບັນດາກິດຈະກຳຕ່າງໆເຫລົ່ານີ້.

4. ບັນດາລັດຖະບານ ຕ້ອງວາງມາດຕະການຕ່າງໆ, ດ້ວຍຄວາມຮ່ວມມືຂອງຊົນເຜົ່າ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອປົກປັກຮັກສາ ແລະອະນຸລັກສິ່ງແວດລ້ອມ ໃນບໍລິເວນທີ່ເຂົາເຈົ້າອາໄສຢູ່.

ມາດຕາ 8

1. ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍແລະລະບຽບການຂອງປະເທດຕໍ່ຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງນັ້ນ, ໃຫ້ເອົາໃຈໃສ່ດ້ານຮີດຄອງ ແລະກົດໝາຍຮີດຄອງຂອງເຂົາເຈົ້າ.

2. ຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ມີສິດຮັກສາຮີດຄອງ ແລະສະຖາບັນຕ່າງໆຂອງຕົນເອງໄດ້ ຖ້າຫາກວ່າສິ່ງດັ່ງກ່າວບໍ່ຂັດກັບສິດພື້ນຖານທີ່ລະບົບກົດໝາຍຂອງປະເທດໄດ້ກຳນົດໄວ້ ແລະສິດທິມະນຸດທີ່ຖືກຮັບຮູ້ໃນລະດັບສາກົນ. ເມື່ອໃດຫາກຈຳເປັນ, ຕ້ອງວາງວິທີການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຕ່າງໆ ຊຶ່ງອາດຈະເກີດຂຶ້ນໃນການປະຕິບັດໜ້າການດັ່ງກ່າວນີ້.

3. ການປະຕິບັດວັກ 1 ແລະ 2 ຂອງມາດຕານີ້ຈະບໍ່ເປັນການຂັດຂວາງບັນດາສະມາຊິກ ຂອງຊົນເຜົ່າເຫລົ່ານີ້ ໃນການປະຕິບັດສິດ ແລະພັນທະທີ່ໄດ້ມອບໃຫ້ພົນລະເມືອງທຸກຄົນ.

ມາດຕາ 9

1. ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ຂັດກັບລະບົບກົດໝາຍຂອງປະເທດ ແລະຮີດທຶມະນຸດທີ່ຖືກມັບຮັບຮູ້ ກັນໄມລະດັບສາກົນແລ້ວ ວິທີການດຳເນີນຄະດີຕາມຮີດຄອງຂອງຊົນເຜົ່າທີ່ກຸ່ວຂ້ອງ ດໍ່ສະມາຊິກ ຂອງດົນຕີກະທຳຜິດນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການເຄົາລົບ.
2. ເຈົ້າໜ້າທີ່ ແລະສານທີ່ດຳເນີນຄະດີອາຍາດ້ອງອີງໃສ່ຮີດຄອງຂອງຊົນເຜົ່າດັ່ງກ່າວ ເພື່ອຕັດສິນຄະດີ.

ມາດຕາ 10

1. ເມື່ອມີການລົງໂທດທາງອາຍາ ຕາມກົດໝາຍທົ່ວໄປ ໃສ່ສະມາຊິກຂອງຊົນເຜົ່າທີ່ ກຸ່ວຂ້ອງແລ້ວ ຕ້ອງໄດ້ຄຳນຶງເຖິງຈຸດພິເສດທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທຳ, ແລະສັງຄົມຂອງ ເຂົາເຈົ້າ.
2. ໃນການລົງໂທດນັ້ນ ຄວນເລືອກເອົາວິທີການອື່ນ ນອກຈາກການຈຳຄຸກ.

ມາດຕາ 11

ການບັງຄັບໃຫ້ສະມາຊິກຂອງຊົນເຜົ່າທີ່ກຸ່ວຂ້ອງ ສະໜອງການບໍລິການສ່ວນຕົວ ບໍ່ວ່າ ດ້ວຍຮູບການໃດ ແລະການບໍລິການຈະໄດ້ຮັບຄຳຕອບແທນ ຫລືບໍ່ກໍຕາມ ແມ່ນເກືອດທ້າມ ແລະຈະ ຖືກລົງໂທດຕາມກົດໝາຍ ເວັ້ນເອຍແຕ່ໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ສຳລັບພົນລະເມືອງ ທຸກຄົນ.

ມາດຕາ 12

ຊົນເຜົ່າທີ່ກຸ່ວຂ້ອງ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການປ້ອງກັນຈາກການແຕະຕ້ອງຕໍ່ສິດຂອງຕົນ ແລະສາ ມາດດຳເນີນຂັ້ນຕອນຕ່າງໆ ຕາມກົດໝາຍໄດ້, ບໍ່ວ່າຈະໂດຍບຸກຄົນ ຫລື ໂດຍຜ່ານອົງການດົວ ແທນຕ່າງໆຂອງດົນຕີຕາມ, ເພື່ອຮັບປະກັນການເຄົາລົບສິດດັ່ງກ່າວຢ່າງມີ ປະສິດທິຜົນ. ໃນທຸກການ ດຳເນີນຂັ້ນຕອນຕາມກົດໝາຍນັ້ນ ຕ້ອງວາງມາດຕະການຕ່າງໆ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ສະມາຊິກຂອງຊົນ ເຜົ່າເຫລົ່ານີ້ ສາມາດເຂົ້າໃຈ ແລະໄດ້ຮັບຄວາມເຂົ້າໃຈ ໂດຍຜ່ານຜູ້ແປພາສາ ຫລື ດ້ວຍວິທີການອື່ນ ທີ່ຈຳເປັນ.

ມາດຕາ 13

1. ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບົດບັນຍັດຕ່າງໆຂອງສົນທິສັນຍາ ໃນພາກນີ້ ບັນດາລັດຖະບານຕ້ອງເຄົາລົບຄວາມສຳຄັນພິເສດຂອງສາຍພົວພັນລະຫວ່າງວັດທະນະທຳ ແລະຄຸນຄ່າດ້ານຈິດວິນຍານຂອງຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກັບທີ່ດິນທີ່ບໍ່ມີເວນຫລືກັບທັງສອງຢ່າງແລ້ວແຕ່ກໍລະນີ, ຊຶ່ງເຂົາເຈົ້າຄອບຄອງ ຫລື ນຳໃຊ້ຢູ່ ແລະໂດຍສະເພາະລັກສະນະລວມຂອງສາຍພົວພັນດັ່ງກ່າວ.

2. ການນຳໃຊ້ຄຳສັບ " ທີ່ດິນ " ໃນມາດຕາ 15 ແລະ 16 ຈະມີຄວາມຫມາຍໄປເຖິງບໍລິເວນ ຊຶ່ງກວມເອົາສິ່ງແວດລ້ອມທັງຫມົດ ໃນເນື້ອທີ່ຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຄອບຄອງ ຫລືນຳໃຊ້ຢູ່.

ມາດຕາ 14

1. ສິດໃນການເປັນເຈົ້າຂອງ ແລະໃນການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນ ທີ່ຊົນເຜົ່າ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໄດ້ຄອບຄອງສືບທອດກັນມາຕາມປະເພນີ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຮັບຮູ້, ນອກຈາກນີ້ ຍັງຕ້ອງວາງມາດຕະການຕ່າງໆໃນກໍລະນີທີ່ເຫມາະສົມ ເພື່ອປົກປັກຮັກສາສິດຂອງຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນການໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ເຂົາເຈົ້າບໍ່ໄດ້ຄອບຄອງຢ່າງຕາມກຳນົດແຕ່ພຽງຜູ້ດຽວ ແຕ່ເປັນທີ່ດິນທີ່ເຂົາເຈົ້າໄດ້ນຳໃຊ້ມາຕາມປະເພນີ ເພື່ອດຳເນີນກິດຈະກຳຕ່າງໆທາງດ້ານປະເພນີ ແລະດ້ານການດຳລົງຊີວິດ. ກ່ຽວກັບບັນຫານີ້ ຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດຕໍ່ສະພາວະຂອງຊົນເຜົ່າເລ່ລ້ອນ ແລະຊາວກະສິກອນທີ່ເຮັດໄຮ່ເລື້ອນລອຍ.

2. ລັດຖະບານຕ້ອງໃຊ້ວິທີການຕ່າງໆເທົ່າທີ່ຈຳເປັນເພື່ອຈຳແນກທີ່ດິນ ທີ່ຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໄດ້ຄອບຄອງສືບທອດກັນມາ ແລະເພື່ອຮັບປະກັນການປົກປ້ອງສິດໃນການເປັນເຈົ້າຂອງ ແລະການຄອບຄອງຂອງຊົນເຜົ່າເຫລົ່ານີ້ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ.

3. ວິທີການດຳເນີນຕ່າງໆທີ່ເຫມາະສົມຕ້ອງໄດ້ກຳນົດຂຶ້ນໃນລະບົບກົດຫມາຍຂອງປະເທດ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາການທັກທວງເອົາທີ່ດິນ ໂດຍຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 15

1. ສິດຕ່າງໆຂອງຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕໍ່ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ມາຈາກທີ່ດິນຂອງເຂົາເຈົ້າ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການປົກປັກຮັກສາເປັນພິເສດ. ສິດເຫລົ່ານີ້ ປະກອບດ້ວຍສິດຂອງຊົນເຜົ່າດັ່ງກ່າວ ໃນການເຂົ້າຮ່ວມໃນການນຳໃຊ້, ຄຸ້ມຄອງ ແລະອະນຸລັກຊັບພະຍາກອນເຫລົ່ານີ້.

2. ໃນກໍລະນີທີ່ລັດຊູກຂາດການເປັນເຈົ້າຂອງຊັບພະຍາກອນແຮ່ທາດຫລືຊັບພະຍາກອນໄດ້ດົນ ຫລືສິດຕິຊັບພະຍາກອນອື່ນໆ ທີ່ມາຈາກທີ່ດິນນັ້ນ ລັດຖະບານຕ້ອງກຳນົດ ຫລືດຳເນີນວິທີການປຶກສາທາລິຄວາມເຫັນຂອງຊົນເຜົ່າເຫລົ່ານີ້ ເພື່ອໃຫ້ຮູ້ວ່າຜົນປະໂຫຍດຂອງຊົນເຜົ່າດັ່ງກ່າວຖືກກະທົບຫລື ບໍ່ ແລະຖືກກະທົບໃນລະດັບໃດ ກ່ອນຈະດຳເນີນການ ຫລືອະນຸຍາດໂຄງການສຳຫລວດ ຫລືຊຸດຄົ້ນຊັບພະຍາກອນຕ່າງໆທີ່ມາຈາກທີ່ດິນຂອງຊົນເຜົ່າເຫລົ່ານີ້. ເມື່ອໃດທາກເປັນໄປໄດ້ ຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງມີສ່ວນຮ່ວມໃນຜົນປະໂຫຍດ ທີ່ເນື່ອງມາຈາກກິດຈະກຳດັ່ງກ່າວ ແລະຕ້ອງໄດ້ຮັບການໃຊ້ແທມຈາກການເສຍຫາຍທີ່ອາດຈະເກີດມາຈາກກິດຈະກຳນັ້ນຢ່າງເໝາະສົມ.

ມາດຕາ 16

1. ຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຈະບໍ່ຖືກຍົກຍ້າຍອອກຈາກທີ່ດິນ ຊຶ່ງຕົນຄອບຄອງຢູ່, ຍົກເວັ້ນກໍລະນີທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນວັກຕ່າງໆຕໍ່ລຶງໄປນີ້ :

2. ເມື່ອເຫັນວ່າການຍົກຍ້າຍ ແລະການຕັ້ງຖິ່ນຖານໃຫມ່ຂອງຊົນເຜົ່າເຫລົ່ານີ້ ຫາກມີຄວາມຈຳເປັນພິເສດ ແລະຕ້ອງໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນດີຂອງເຂົາເຈົ້າ ຊຶ່ງສະແດງອອກຢ່າງເສລີ ແລະຮູ້ເທົ່າເຖິງການ, ຖ້າບໍ່ສາມາດໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນດີຈາກເຂົາເຈົ້າແລ້ວ ການຍົກຍ້າຍນັ້ນ ຈະເຮັດໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອໄດ້ປະຕິບັດຂັ້ນຕອນການດຳເນີນງານທີ່ເໝາະສົມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະລະບຽບການຂອງປະເທດເທົ່ານັ້ນ; ລວມທັງການຄອບຖາມມະຫາຊົນ ເມື່ອເຫັນວ່າເໝາະສົມ, ຊຶ່ງເປັນການເປີດໂອກາດໃຫ້ຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງສາມາດມີການຕາງໜ້າຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ.

3. ເມື່ອທາກເປັນໄປໄດ້, ຊົນເຜົ່າເຫລົ່ານີ້ ມີສິດກັບຄືນໄປສູ່ທີ່ດິນເດີມຂອງຕົນ ໃນທັນທີທີ່ເຫດຜົນຂອງການຍົກຍ້າຍ ແລະການຕັ້ງຖິ່ນຖານໃຫມ່ນັ້ນ ຫາກຫມົດໄປ.

4. ໃນກໍລະນີທີ່ການກັບຄືນນັ້ນ ຫາກບໍ່ສາມາດເຮັດໄດ້ແລ້ວ ໃນທຸກໆກໍລະນີທີ່ເປັນໄປໄດ້ ຊົນເຜົ່າເຫລົ່ານີ້ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການຕອບສະໜອງທີ່ດິນ ຊຶ່ງມີຄຸນນະພາບ ແລະໃນລະດັບກົດໝາຍຢ່າງມີອຍເທົ່າກັບທີ່ດິນ ຊຶ່ງເຂົາເຈົ້າເຄີຍຄອບຄອງມາກ່ອນ, ທີ່ເໝາະສົມເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການໃນປະຈຸບັນ ແລະການພັດທະນາໃນອະນາຄົດຂອງເຂົາເຈົ້າດັ່ງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ ຫລື ໃນເມື່ອບໍ່ມີສັນຍາ ໂດຍຜ່ານຂັ້ນຕອນອັນເໝາະສົມ. ເມື່ອຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຫາກໄດ້ສະແດງຄວາມປາດຖະໜາຢາກໄດ້ຄຳທົດແທນເປັນເງິນ ຫລືເປັນວັດຖຸແລ້ວເຂົາເຈົ້າຄວນຈະໄດ້ຮັບການທົດແທນຕາມຄວາມຕ້ອງການ, ຍົກເວັ້ນການຮັບປະກັນທີ່ເໝາະສົມ.

5. ບຸກຄົນທີ່ຖືກຍົກຍ້າຍ ແລະຕັ້ງຖິ່ນຖານໃໝ່ນັ້ນ ຈະໄດ້ຮັບການການທົດແທນຢ່າງ ເຕັມສ່ວນ ຈາກການສູນເສຍ ຫລື ເສຍຫາຍທີ່ເນື່ອງມາຈາກການຍົກຍ້າຍດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 17

1. ຕ້ອງນັບຖືວິທີການຕ່າງໆທີ່ຊົມເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໄດ້ສ້າງຂຶ້ນເພື່ອ ໂອນສິດ ໃນທີ່ດິນລະ ຫວ່າງສະມາຊິກຂອງຊົມເຜົ່າເຫລົ່ານີ້.
2. ຕ້ອງປຶກສາຫາລືຄວາມເຫັນຂອງຊົມເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເມື່ອໃດທີ່ມີການພິຈາລະນາ ເຖິງຄວາມສາມາດຂອງເຂົາເຈົ້າ ໃນການມອບທີ່ດິນ ຫລື ການໂອນສິດໃນທີ່ດິນດັ່ງກ່າວດ້ວຍວິທີອື່ນ ຢູ່ນອກວົງຄະນະຍາດ.
3. ຫ້າມບຸກຄົນທີ່ບໍ່ຢູ່ໃນຊົມເຜົ່າເຫລົ່ານີ້ ລວມໃຊ້ຮີດຄອງ ຫລືຄວາມບໍ່ເຂົ້າໃຈກົດ ຫມາຍຂອງສະມາຊິກຂອງຊົມເຜົ່າດັ່ງກ່າວ ເພື່ອມາເປັນເຈົ້າຂອງ, ມາຄອບຄອງ ຫລືນຳໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ ເປັນຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ມາດຕາ 18

ໃຫ້ມີການກຳນົດໂທດຕ່າງໆຢ່າງເໝາະສົມໂດຍກົດຫມາຍຕໍ່ການລ່ວງລຳ, ຫລືການນຳໃຊ້ ທີ່ດິນຂອງຊົມເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ, ແລະບັນດາລັດຖະບານຕ້ອງວາງມາດຕະ ການຕ່າງໆ ເພື່ອສະກັດກັ້ນການກະທຳຜິດດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 19

ໂຄງການກະສິກຳແຫ່ງຊາດ ຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ຊົມເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໄດ້ຮັບການປະຕິບັດແບບ ສະເໝີພາບກັບພາກສ່ວນອື່ນຂອງປະຊາກອນກ່ຽວກັບ :

- (ກ) ການມອບທີ່ດິນເພີ່ມເຕີມແກ່ຊົມເຜົ່າເຫລົ່ານີ້ ຊຶ່ງມີເນື້ອທີ່ດິນບໍ່ພຽງພໍ ເພື່ອຮັບປະ ກັນການດຳລົງຊີວິດແບບປົກກະຕິ ຫລືການຂະຫຍາຍຈຳນວນພື້ນຂອງເຂົາເຈົ້າທີ່ ເປັນໄປໄດ້.
- (ຂ) ການສະໜອງພາຫະນະເງື່ອນຕ່າງໆທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອສົ່ງເສີມການພັດທະນາທີ່ດິນ ທີ່ ປະຊາຊົນເຫລົ່ານີ້ມີຢູ່ແລ້ວ.

ພາກທີ II

ການຮັບເອົາຄືນງານ ແລະເງື່ອນໄຂຕ່າງໆຂອງການເຮັດວຽກ

ມາດຕາ 20

1. ບັນດາລັດຖະບານຕ້ອງວາງມາດຕະການພິເສດຕ່າງໆດ້ວຍກົດໝາຍ ແລະລະບຽບການຂອງປະເທດ ແລະດ້ວຍຄວາມຮ່ວມມືຂອງຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອຮັບປະກັນການປົກປ້ອງທີ່ມີປະສິດພາບກ່ຽວກັບການຮັບເອົາຄືນງານ ແລະເງື່ອນໄຂຕ່າງໆໃນການເຮັດວຽກຂອງຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ຢູ່ໃນຊົນເຜົ່າເຫຼົ່ານີ້, ຖ້າທາກວ່າເຂົາເຈົ້າບໍ່ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ໂດຍກົດໝາຍຕ່າງໆທີ່ນຳໃຊ້ຕໍ່ຜູ້ອອກແຮງງານທົ່ວໄປ.

2. ບັນດາລັດຖະບານຕ້ອງເຮັດທຸກຢ່າງທີ່ສາມາດເຮັດໄດ້ ເພື່ອສະກັດກັ້ນການຈຳແນກລະຫວ່າງຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ຢູ່ໃນຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຜູ້ອອກແຮງງານອື່ນໆເປັນຕົ້ນກ່ຽວກັບ :

- (ກ) ການຮັບເຂົ້າເຮັດວຽກ, ຊຶ່ງລວມທັງວຽກທີ່ໃຊ້ຄວາມຊຳນານ, ຕະຫລອດຮອດມາດຕະການຕ່າງໆສຳລັບການເລື່ອນຊັ້ນເລື່ອນຕຳແໜ່ງ.
- (ຂ) ຄ່າຕອບແທນເທົ່າກັນ ສຳລັບວຽກທີ່ມີຄຸນຄ່າເທົ່າທຽມກັນ.
- (ຄ) ການຊ່ວຍເຫລືອທາງດ້ານການແພດ ແລະສັງຄົມ, ຄວາມປອດໄພ ແລະະສຸຂະພາບໃນການເຮັດວຽກ, ການປະຕິບັດນະໂຍບາຍດ້ານສະຫວັດດີການສັງຄົມ ທັງຫມົດ ແລະຕົນປະໂຫຍດອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການເຮັດວຽກລວມທັງບ່ອນພັກເຊົາ;
- (ງ) ສິດໃນການຈັດຕັ້ງສະມາຄົມ ແລະໃນການດຳເນີນກິດຈະກຳທັງຫມົດຂອງສະຫະພັນກຳມະບານ ທີ່ບໍ່ຂັດກັບກົດໝາຍ, ແລະສິດໃນການເຊັນສັນຍາລວມຫມູ່ກັບຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ ຫລືອົງການຜູ້ໃຊ້ແຮງງານຕ່າງໆ.

3. ບັນດາມາດຕະການທີ່ວາງອອກໄປນີ້ມ ຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ :

- (ກ) ບັນດາຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ຂຶ້ນກັບຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ລວມທັງຜູ້ອອກແຮງງານຕາມລະດູການ, ຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ບໍ່ໄດ້ເຮັດວຽກເປັນປົກກະຕິ ແລະຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ເຄື່ອນຍ້າຍ ໃນຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະວຽກງານອື່ນໆ, ຕະຫລອດຮອດຜູ້ອອກ

ແຮງງານຂອງຜູ້ສະໜອງແຮງງານນັ້ນໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຕາມກົດໝາຍແຫ່ງຊາດ ແລະຕາມການປະຕິບັດຕົວຈິງເຊັ່ນດຽວກັບຜູ້ອອກແຮງງານອື່ນໆ ໃນຂົງເຂດດຽວກັນ, ແລະໃຫ້ເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮັບການແຈ້ງການຢ່າງເຕັມສ່ວນກ່ຽວກັບສິດຕ່າງໆຂອງເຂົາເຈົ້າ ພາຍໃຕ້ກົດໝາຍແຮງງານ ແລະກ່ຽວກັບວິທີການຕ່າງໆ ທີ່ເຂົາເຈົ້າສາມາດໄດ້ຮັບ ການແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

(ຂ) ຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ຢູ່ໃນຊົນເຜົ່າເຫລົ່ານີ້ ຈະບໍ່ຢູ່ໃຕ້ເງື່ອນໄຂການເຮັດວຽກທີ່ເປັນອັນ ຕະລາຍຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງເຂົາເຈົ້າ, ໂດຍສະເພາະຍ້ອນການຢູ່ໃກ້ຢາບຳບູນສັດຕູພືດ, ຫລື ສາມພືດອື່ນໆ;

(ຄ) ຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ຢູ່ໃນຊົນເຜົ່າເຫລົ່ານີ້ ຈະບໍ່ຢູ່ໃຕ້ລະບົບການຮັບຜູ້ອອກແຮງງານ ແບບບັງຄັບ, ລວມທັງຜູ້ອອກແຮງງານ ເພື່ອໃຊ້ເກີນ ຈະໃນຮູບການໃດກໍຕາມ.

(ງ) ຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ຢູ່ໃນຊົນເຜົ່າເຫລົ່ານີ້ ຈະໄດ້ຮັບໂອກາດ ແລະການປະຕິບັດທີ່ເທົ່າ ທຽມກັນ ໃນການເຮັດວຽກສຳລັບເພດຊາຍ ແລະເພດຍິງ, ແລະໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງ ຈາກການລົບກວນທາງເພດ.

4. ໃຫ້ເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດຕໍ່ການສ້າງຕັ້ງພະແນກກວດກາແຮງງານຢ່າງເໝາະສົມ ໃນ ບໍລິເວນທີ່ຜູ້ອອກແຮງງານຂອງຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງນັ້ນທາກໄດ້ເຂົ້າເຮັດວຽກທີ່ມີຄ່າແຮງງານ, ເພື່ອຮັບ ປະກັນການປະຕິບັດບົດບັນຍັດຕ່າງໆ ໃນພາກນີ້ຂອງສົນທິສັນຍາລະບັບນີ້.

ພາກທີ IV

ການຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບ, ຫັດຖະກຳ ແລະອຸດສາຫະກຳຊົນນະບົດ

ມາດຕາ 21

ບັນດາສະມາຊິກຂອງຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງໄດ້ຮັບໂອກາດຕ່າງໆຢ່າງໝັ້ນຄົງເທົ່າທຽມກັບ ພົນລະເມືອງຜູ້ອື່ນໆກ່ຽວກັບມາດຕະການຕ່າງໆຂອງການຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບ.

ມາດຕາ 22

1. ໃຫ້ດຳເນີນມາດຕາການຕ່າງໆເພື່ອສົ່ງເສີມການເຂົ້າຮ່ວມແບບສະໜັກໃຈຂອງສະມາຊິກຊົມເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນໂຄງການໆຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບຕ່າງໆ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ທົ່ວໄປ.

2. ຖ້າວ່າ ການຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບທີ່ໃຊ້ທົ່ວໄປນັ້ນ ຫາກບໍ່ຕອບສະໜອງຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການສະເພາະຂອງຊົມເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແລ້ວ, ບັນດາລັດຖະບານຕ້ອງສະໜອງໂຄງການຝຶກອົບຮົມ ແລະສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກພິເສດຕ່າງໆ ໃຫ້ຊົມເຜົ່າເຫຼົ່ານີ້ ໂດຍມີການເຂົ້າຮ່ວມຂອງເຂົາເຈົ້າ.

3. ບັນດາໂຄງການຝຶກອົບຮົມພິເສດໃດໆ ຕ້ອງຢູ່ບົນພື້ນຖານເງື່ອນໄຂຂອງສິ່ງແວດລ້ອມດ້ານເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະວັດທະນະທຳ ແລະຄວາມຕ້ອງການຕົວຈິງຂອງຊົມເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ການຄົ້ນຄ້ວາບັນຫານີ້ ຕ້ອງດຳເນີນດ້ວຍການຮ່ວມມືກັບຊົມເຜົ່າເຫຼົ່ານີ້, ຊຶ່ງຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການປຶກສາຫາລື ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງ ແລະການດຳເນີນງານຂອງໂຄງການຕ່າງໆດັ່ງກ່າວ. ບ່ອນໃດທີ່ອາມາດເຮັດໄດ້, ຊົມເຜົ່າເຫຼົ່ານີ້ ຈະເຂົ້າຮັບຜົດຊອບເປັນກ້າວໆ ໃນການຈັດຕັ້ງ ແລະການດຳເນີນງານຂອງໂຄງການຝຶກອົບຮົມພິເສດເຫຼົ່ານີ້, ຖ້າຫາກວ່າເຂົາເຈົ້າຫາກຕັດສິນໃຈເຂົ້າ.

ມາດຕາ 23

1. ຫັດຖະກຳ, ອຸດສາຫະກຳຊົມນະບົດ ແລະຊາວບ້ານ, ກິດຈະກຳທາງເສດຖະກິດເພື່ອດຳລົງຄົງຕົວ ແລະກິດຈະກຳທາງປະເພນີຂອງຊົມເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເຊັ່ນການລ່າເນື້ອ, ການປະມົງ, ການໃສ່ແຮ້ວ ແລະການເກັບພືດຜັກຈະຖືກຮັບຮູ້ວ່າເປັນປັດໃຈສຳຄັນໃນການຮັກສາວັດທະນະທຳຂອງເຂົາເຈົ້າ ລວມທັງການທາກິນກຸ້ມຕົນເອງ ແລະການພັດທະນາເສດຖະກິດ. ດ້ວຍການເຂົ້າຮ່ວມຂອງຊົມເຜົ່າເຫຼົ່ານີ້ ແລະເມື່ອໃດທີ່ເໝາະສົມ, ບັນດາລັດຖະບານຕ້ອງດຳເນີນການເພື່ອປັບປຸງກິດຈະກຳດັ່ງກ່າວໃຫ້ແຂງແຮງຂຶ້ນ ແລະໄດ້ຮັບການສົ່ງເສີມ.

2. ເມື່ອໃດຊົມເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທາກຮ້ອງຂໍ, ຖ້າເປັນໄປໄດ້ໃຫ້ມີການສະໜອງການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານເຕັກນິກ ແລະການເງິນ ທີ່ເໝາະສົມແກ່ເຂົາເຈົ້າໂດຍຄຳນຶງເຖິງເຕັກນິກຕາມປະເພນີ ແລະລັກສະນະທາງດ້ານວັດທະນະທຳຂອງຊົມເຜົ່າເຫຼົ່ານີ້, ດະຫລອດຮອດຄວາມສຳຄັນຂອງການພັດທະນາທີ່ຕໍ່ເນື່ອງ ແລະຍຸຕິທຳ.

ພາກທີ V

ສະຫວັດດີການສັງຄົມ ແລະສຸຂະພາບ

ບັນດາສະບອບສະຫວັດດີການສັງຄົມຈະໄດ້ຮັບການຂະຫຍາຍອອກໄປເປັນແຕ່ລະກ້າວເພື່ອໃຫ້ໄປເຖິງຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ແລະໃຫ້ປະຕິບັດໂດຍບໍ່ມີການຈຳແນກຕໍ່ເຂົາເຈົ້າ

1. ບັນດາລັດຖະບານຕ້ອງດຳເນີນການເພື່ອເຮັດໃຫ້ຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໄດ້ຮັບການບໍລິການດ້ານສຸຂະພາບອັນເໝາະສົມ ທີ່ສຳຄັນ ຈະສ້າງເງື່ອນໄຂຕ່າງໆໃຫ້ເຂົາເຈົ້າສາມາດຈັດຕັ້ງ ແລະສະໜອງການບໍລິການຕ່າງໆນັ້ນ ພາຍໃຕ້ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະການຄວບຄຸມຂອງເຂົາເຈົ້າເອງ, ເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າມີສຸຂະພາບກາຍ ແລະສຸຂະພາບຈິດສູງເທົ່າທີ່ຈະສູງໄດ້.

2. ການບໍລິການທາງດ້ານສຸຂະພາບ ໃຫ້ພະຍາຍາມຈັດຕັ້ງຂຶ້ນໃນລະດັບບ້ານ. ຕ້ອງວາງແຜນບໍລິຫານການບໍລິການດັ່ງກ່າວໂດຍຮ່ວມມືກັບຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະໂດຍຄຳນຶງເຖິງເງື່ອນໄຂທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ພູມສາດ, ສັງຄົມ ແລະວັດທະນະທຳຂອງເຂົາເຈົ້າຕະຫລອດຮອດວິທີປ້ອງກັນພະຍາດ, ການປິ່ນປົວພະຍາດ ແລະຢາພິ້ນເມືອງຂອງເຂົາເຈົ້າ.

3. ໃນລະບົບການປິ່ນປົວສຸຂະພາບຕ້ອງໃຫ້ບູລິມະສິດ ແກ່ການຝຶກອົບຮົມ ແລະການຈ້າງພະນັກງານສາທາລະນະສຸກທ້ອງຖິ່ນ, ແລະຕ້ອງສຸມໃສ່ການປະຖົມພະຍາບານ ໂດຍຍັງຮັກສາສາຍພົວພັນອັນໄກ້ຊິດກັບການບໍລິການດ້ານສຸຂະພາບໃນລະດັບອື່ນ.

4. ການສະໜອງການບໍລິການດ້ານສຸຂະພາບດັ່ງກ່າວນັ້ນຕ້ອງປະສານສົມທົບກັບມາດຕະການທາງສັງຄົມ, ເສດຖະກິດ ແລະວັດທະນະທຳອື່ນໆໃນປະເທດ.

ພາກທີ VI
ການສຶກສາ ແລະວິທີການຕິດຕໍ່ສື່ສານ

ໃຫ້ປະຕິບັດມາດຕະການຕ່າງໆ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ບັນດາສະມາຊິກຂອງຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງມີກາລະໂອກາດໄດ້ຮັບການສຶກສາໃນທຸກໆລະດັບຢ່າງເໝາະສົມໃຫ້ເທົ່າທຽມກັນກັບພາກສ່ວນອື່ນຂອງວົງຄະນະຍາດແຫ່ງຊາດ.

ມາດຕາ 27

1. ໂຄງການ ແລະການບໍລິການດ້ານການສຶກສາແກ່ຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການພັດທະນາ ແລະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດ້ວຍການຮ່ວມມືຂອງຊົນເຜົ່າດັ່ງກ່າວ ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການສະເພາະຂອງເຂົາເຈົ້າ, ແລະຈະຕ້ອງກວມໄປເຖິງປະຫວັດສາດ, ຄວາມຮູ້ ແລະເທັກໂນໂລຊີ, ລະບົບຄ່ານິຍົມຕ່າງໆຂອງເຂົາເຈົ້າ ແລະຄວາມມຸ້ງມາດຢາດຖະໜາອື່ນໆທາງສັງຄົມ, ເສດຖະກິດ ແລະວັດທະນະທຳຂອງເຂົາເຈົ້າອີກດ້ວຍ.

2. ເຈົ້າໜ້າທີ່ ທີ່ມີສິດໜ້າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງດຳເນີນການເພື່ອຮັບປະກັນການຝຶກອົບຮົມສະມາຊິກຂອງຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເຫຼົ່ານີ້ ແລະການເຂົ້າຮ່ວມຂອງເຂົາເຈົ້າໃນການຮ່າງ ແລະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການສຶກສາຕ່າງໆ ເພື່ອແນໃສ່ມອບໂອນຄວາມຮັບຜິດຊອບໃຫ້ເຂົາເຈົ້າດຳເນີນໂຄງການເຫຼົ່ານີ້ເທື່ອລະກ້າວຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

3. ນອກຈາກນີ້, ບັນດາລັດຖະບານຕ້ອງຮັບຮູ້ສິດຂອງຊົນເຜົ່າເຫຼົ່ານີ້ ໃນການສ້າງຕັ້ງສະຖາບັນການສຶກສາ ແລະສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກແກ່ການສຶກສາຕ່າງໆຂອງເຂົາເຈົ້າເອງ. ພຽງແຕ່ວ່າສະຖາບັນນັ້ນ ໄດ້ມາດຕະຖານຂັ້ນຕ່ຳສຸດຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ມີສິດໜ້າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງວາງອອກດ້ວຍການປຶກສາຫາລືຄວາມເຫັນຂອງຊົນເຜົ່າເຫຼົ່ານີ້. ໃຫ້ລະບຸໜ້າທີ່ຮັບປະກັນອັນເໝາະສົມສຳລັບຈຸດປະສົງດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 28

1. ເມື່ອໃດທາກສາມາດປະຕິບັດໄດ້ ຕ້ອງສອນໃຫ້ລູກຂອງຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ອ່ານ ແລະຂຽນພາເວົ້າຂອງຕົນເອງໄດ້ ຫລື ພາສາອື່ນທີ່ນຳໃຊ້ຢ່າງກວ້າງຂວາງໂດຍກຸ່ມຂອງເຂົາເຈົ້າ. ຖ້າທາກບໍ່ສາມາດປະຕິບັດໄດ້, ເຈົ້າໜ້າທີ່ ທີ່ມີສິດໜ້າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕ້ອງດຳເນີນການປຶກສາຫາລືກັບຊົນເຜົ່າເຫຼົ່ານີ້ ແນໃສ່ຮັບຮອງເອົາມາດຕະການຕ່າງໆເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍດັ່ງກ່າວ.

2. ຕ້ອງປະຕິບັດມາດຕະການອື່ນໆພຽງພໍ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າຊົນເຜົ່າເຫຼົ່ານີ້ມີກາລະໃຈກາດໄດ້ຂຽນພາສາປະຈຳຊາດຂອງຕົນ ຫລື ຫນຶ່ງໃນພາສາທາງລັດຖະການຂອງປະເທດຢ່າງເລິກເຊິ່ງ.

3. ຕ້ອງວາງຂໍ້ກຳນົດຕ່າງໆອອກ ເພື່ອປົກປັກຮັກສາ ແລະສົ່ງເສີມການພັດທະນາ ແລະ ການນຳໃຊ້ພາສາຂອງຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 29

ເປົ້າໝາຍຂອງການສຶກສາ ຕ້ອງແນໃສ່ສອນຄວາມຮູ້ ແລະຄວາມຊຳນານທີ່ໄປແກ່ ລູກຂອງຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອຈະຊ່ວຍໃຫ້ເຂົາເຈົ້າສາມາດເຂົ້າຮ່ວມຊີວິດຢ່າງເຕັມສ່ວນ ແລະເທົ່າ ທຽມກັນກັບຜູ້ອື່ນ ໃນກຸ່ມຂອງເຂົາເຈົ້າ ແລະໃນວົງຄະນະຍາດແຫ່ງຊາດດ້ວຍ.

ມາດຕາ 30

1. ບັນດາລັດຖະບານ ຕ້ອງວາງມາດຕະການຕ່າງໆທີ່ເໝາະສົມກັບປະເພນີ ແລະວັດ ທະນະທຳຂອງຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮູ້ສຶດ ແລະພັນທະຕ່າງໆຂອງເຂົາເຈົ້າ ໂດຍ ສະເພາະເລື່ອງແຮງງານ ທຸກ ກາລະໂອກາດທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ການສຶກສາ ແລະສຸຂະພາບ, ການ ບໍລິການດ້ານສັງຄົມ ແລະສິດຕ່າງໆຂອງເຂົາເຈົ້າທີ່ເນື່ອງມາຈາກສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້.

2. ເພື່ອຈຸດປະສົງດັ່ງກ່າວ ຖ້າຈຳເປັນ ຕ້ອງໃຫ້ມີການແປຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກ ສອນແລະການນຳໃຊ້ພາສາທະນະສີ່ສານມວນຊົນ ເປັນພາສາຂອງຊົນເຜົ່າເຫລົ່ານີ້.

ມາດຕາ 31

ຕ້ອງວາງເນື້ອມາດຕະການທີ່ມີລັກສະນະສຶກສາອົບຮົມໃນທຸກພາກສ່ວນຂອງວົງຄະນະຍາດ ແຫ່ງຊາດ, ແລະໂດຍສະເພາະພາກສ່ວນທີ່ມີການພົວພັນໂດຍກົງ ແລະໃກ້ຊິດທີ່ສຸດກັບຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວ ຂ້ອງເພື່ອກຳຈັດແນວຄິດອັກຄະດີທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນຕໍ່ຊົນເຜົ່າດັ່ງກ່າວ. ເພື່ອຈຸດປະສົງດັ່ງກ່າວໃຫ້ມີ ຄວາມພະຍາຍາມ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າປຶ້ມຕຳລາຮຽນທາງປະຫວັດສາດ ແລະອຸປະກອນການສຶກສາ ອື່ນໆນັ້ນ ໄດ້ບັນຈຸພາບພົດອັນຍຸຕິທຳ, ຊັດເຈນ ແລະມີລັກສະນະໃຫ້ຄວາມຮູ້ ແກ່ຜູ້ອ່ານ ກ່ຽວກັບສັງ ຄົມ ແລະວັດທະນະທຳຕ່າງໆຂອງຊົນເຜົ່າເຫລົ່ານີ້.

ພາກທີ VII
ການພົວພັນ ແລະການຮ່ວມມືຂ້າມຊາຍແດນ

ມາດຕາ 33

1. ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຖະບານ ທີ່ມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ບັນຫາຕ່າງໆທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ມີສຳນັກງານ ຫລືກົງຈັກຕ່າງໆ ທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອບໍລິຫານໂຄງການຕ່າງໆ ທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ແລະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າເຂົາເຈົ້າມີພາຫະນະຕ່າງໆ ທີ່ຈຳເປັນເພື່ອປະຕິບັດພາລະໜ້າທີ່ ທີ່ໄດ້ຮັບມອບໝາຍໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນສຳເລັດ.

2. ໂຄງການຕ່າງໆເຫລົ່ານີ້ ລວມ ມີ:

(ກ) ການວາງແຜນການ, ການປະສານສົມທົບ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະການປະເມີນຜົນຂອງມາດຕະການຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້, ໂດຍມີການຮ່ວມມືກັບຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

(ຂ) ການນຳສະເໜີກົດໝາຍ ແລະມາດຕະການອື່ນໆ ຕໍ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ ທີ່ມີສິດໜ້າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະການກວດກາການປະຕິບັດມາດຕະການດັ່ງກ່າວ ໂດຍມີການຮ່ວມມືກັບຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ພາກທີ IX
ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 34

ລັກສະນະ ແລະຂອບເຂດຂອງມາດຕະການຕ່າງໆ ທີ່ຈະວາງອອກເພື່ອເຮັດໃຫ້ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດນັ້ນ ຕ້ອງກຳນົດຢ່າງນັ້ນມາດໝາຍ ໂດຍຄຳນຶງເຖິງຈຸດພິເສດຂອງແຕ່ລະປະເທດ.

ມາດຕາ 35

ການປະຕິບັດບົດບັນຍັດຕ່າງໆ ຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະບໍ່ສົ່ງຜົນກະທົບອັນບໍ່ດີຕໍ່ສິດ ແລະຜົນປະໂຫຍດຕ່າງໆຂອງຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນຄຳຕົກລົງແລະຄຳແນະນຳ, ເອກະສານສາກົນ, ສົນທິສັນຍາ, ຫລື ກົດໝາຍ, ຄຳຕັດສິນ, ຮີດຄອງ ຫລື ສັນຍາສາກົນອື່ນໆ.

ພາກທີ X
ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ

ມາດຕາ 36

ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ໄດ້ດັດແປງສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍຊົນເຜົ່າພື້ນເມືອງ ແລະຊົນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ 1957.

ມາດຕາ 37

ໃຫ້ແຈ້ງການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນຢ່າງເປັນທາງການຕໍ່ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຕໍ່ຜູ້ອຳນວຍການໃຫຍ່ຂອງສຳນັກງານແຮງງານສາກົນ ເພື່ອຂັ້ນທະບຽນ.

ມາດຕາ 38

1. ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະຕູກມັດພຽງແຕ່ສະມາຊິກຂອງອົງການແຮງງານສາກົນ ຊຶ່ງການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນໄດ້ຂັ້ນທະບຽນນຳຜູ້ອຳນວຍການໃຫຍ່ແລ້ວເທົ່ານັ້ນ.
2. ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດທັງຈາກວັນ ທີ່ການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນຂອງສອງປະເທດສະມາຊິກໄດ້ຂັ້ນທະບຽນນຳຜູ້ອຳນວຍການໃຫຍ່ແລ້ວສິບສອງເດືອນເປັນຕົ້ນໄປ.
3. ຈາກນັ້ນ, ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະມີຜົນສັກສິດສຳລັບສະມາຊິກ ທັງຈາກວັນ ທີ່ການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນຂອງຕົນໄດ້ຂັ້ນທະບຽນແລ້ວສິບສອງເດືອນເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 39

1. ສະມາຊິກທີ່ໄດ້ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນແກ່ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ແລ້ວ ສາມາດຖອນຕົວໄດ້ພາຍຫຼັງສິບປີ ນັບແຕ່ວັນ ທີ່ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ເລີ່ມມີຜົນສັກສິດ, ໂດຍເຮັດແຈ້ງການໃຫ້ຜູ້ອຳນວຍການໃຫຍ່ຂອງສຳນັກງານແຮງງານສາກົນຊາບເພື່ອຂັ້ນທະບຽນ. ການຖອນຕົວຈະມີຜົນສັກສິດທັງຈາກວັນຂັ້ນທະບຽນແລ້ວໜຶ່ງປີ.
2. ສະມາຊິກທີ່ໄດ້ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນແກ່ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ແລ້ວ ຫາກບໍ່ໄດ້ປະຕິບັດສິດໃນການຖອນຕົວດັ່ງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕານີ້, ພາຍໃນປີທີ່ຕໍ່ມາຈາກການສິ້ນສຸດ ພາຍຫຼັງກຳນົດເວລາສິບປີ ທີ່ໄດ້ກ່າວໄວ້ໃນວັກກ່ອນນີ້ແລ້ວ ຈະຖືກຕູກມັດຕໍ່ໄປເປັນໄລຍະເວລາອີກສິບປີຕື່ມ.

ແລ້ວທັງຈາກນັ້ນ ກໍ່ສາມາດຖອນຕົວຈາກສິນທີ່ສັນຍາສະບັບນີ້ໄດ້ ພາຍບທັງກຳນົດເວລາແຕ່ລະ
ສິບປີໄປ ພາຍໃຕ້ເງື່ອນໄຂຕ່າງໆທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕານີ້.

ມາດຕາ 40

1. ຜູ້ອຳນວຍການໃຫຍ່ຂອງສຳນັກງານແຮງງານສາກົນ ຈະແຈ້ງການໄປຍັງສະມາຊິກ
ອົງການແຮງງານສາກົນທຸກໆຝ່າຍ ກ່ຽວກັບການຂຶ້ນທະບຽນການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ແລະການຖອນ
ຕົວຈາກສິນທີ່ສັນຍາທັງໝົດທີ່ສະມາຊິກຂອງອົງການໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ອຳນວຍການໃຫຍ່ຊາຍ.

2. ໃນເວລາເຮັດແຈ້ງການໄປຍັງສະມາຊິກຂອງອົງການກ່ຽວກັບການຂຶ້ນທະບຽນຂອງ
ການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນຄັ້ງທີສອງ ທີ່ໄດ້ແຈ້ງໄປໃຫ້ຕົນຊາຍນັ້ນ ຜູ້ອຳນວຍການໃຫຍ່ຈະເຕືອນໃຫ້ບັນ
ດາສະມາຊິກຂອງອົງການຊາຍເຖິງວັນ ທີ່ສິນທີ່ສັນຍາຈະມີຜົນລັກສິກ.

ມາດຕາ 41

ຜູ້ອຳນວຍການໃຫຍ່ຂອງສຳນັກງານແຮງງານສາກົນ ຈະແຈ້ງການໄປຍັງເລຂາທິການໃຫຍ່
ຂອງສະຫະປະຊາຊາດກ່ຽວກັບລາຍລະອຽດຕ່າງໆຂອງການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ແລະການຖອນຕົວທັງ
ໝົດ ທີ່ຕົນໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນ ໂດຍສອດຄອງກັບມາດຕາຕ່າງໆເທິງນີ້ ເພື່ອໃຫ້ເລຂາທິການໃຫຍ່ຂຶ້ນທະ
ບຽນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບມາດຕາ 102 ຂອງກົດບັດສະຫະປະຊາຊາດ.

ມາດຕາ 42

ໃນເວລາໃດທີ່ເຫັນວ່າຈຳເປັນສະພາບໍລິຫານຂອງສຳນັກງານແຮງງານສາກົນ ຈະສະເໜີບົດ
ລາຍງານກ່ຽວກັບການປະຕິບັດສິນທີ່ສັນຍາສະບັບນີ້ ຕໍ່ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ ແລະຈະພິຈາລະນາກ່ຽວກັບ
ບັນຫາການບັນຈຸການປັບປຸງແກ້ໄຂສິນທີ່ສັນຍາທັງໝົດ ທີ່ ບາງສ່ວນເຂົ້າໃນລະບຽບວາລະ
ຂອງກອງປະຊຸມ ໃຫຍ່ດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 43

1. ໃນກໍລະນີທີ່ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ທາກໄດ້ຮັບຮອງເອົາສົນທິສັນຍາສະບັບໃໝ່ ຊຶ່ງປັບປຸງ ແກ້ໄຂສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້, ບໍ່ວ່າທັງຫມົດ ທີ່ລື ບາງສ່ວນກໍຕາມ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ສົນທິສັນຍາໃໝ່ຈະ ກຳນົດໄວ້ແນວອື່ນ :

(ກ) ການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ໂດຍສະມາຊິກແກ່ສົນທິສັນຍາສະບັບປັບປຸງໃໝ່ນີ້ ຈະເຮັດ ໃຫ້ສາມາດຖອນຕົວໄດ້ທັນທີ ເຖິງແມ່ນວ່າຈະມີບົດບັນຍັດຂອງມາດຕາ 39 ຂ້າງເທິງນີ້ ກໍຕາມ, ຖ້າ ສົນທິສັນຍາສະບັບປັບປຸງແກ້ໄຂໃໝ່ນີ້ ທາກມີຜົນສັກສິດແລ້ວ.

(ຂ) ມັບແຕ່ວັນສົນທິສັນຍາສະບັບປັບປຸງແກ້ໄຂໃໝ່ ມີຜົນສັກສິດເປັນຕົ້ນໄປ ສົນທິສັນ ຍາສະບັບນີ້ ຈະບົດຮັບການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນຈາກສະມາຊິກ.

2. ເຖິງຢ່າງໃດກໍດີ, ສຳລັບສະມາຊິກທີ່ໄດ້ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນແກ່ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ມາແລ້ວ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນແກ່ສົນທິສັນຍາ ທີ່ຖືກປັບປຸງແກ້ໄຂໃໝ່ນັ້ນ ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະຍັງມີຜົນສັກສິດຢູ່.

ມາດຕາ 44

ພາກພາສາອັງກິດແລະພາສາຝຣັ່ງຂອງເນື້ອໃນສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ເຊື່ອຖືໄດ້ເທົ່າທຽມກັນ.